

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 020029 17 Uvp
Banjaluka, 12.06.2019. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Zdravke Čučak, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Z.S. iz P. (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj ... od 05.12.2016. godine tuženog Ministarstva, u predmetu ostvarivanja prava na naknadu štete nastale u periodu ratnih dejstava, odlučujući o zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 020029 17 U od 03.03.2017. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 12.06.2019. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom uvažena je tužba podnesena protiv uvodno označenog akta tuženog, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv zaključka Pravobranilaštva Republike Srpske, Sjedište zamjenika B. broj Un-293/09 od 09.02.2016. godine. Tim prvostepenim zaključkom odbačen je zahtjev tužioca za naknadu nematerijalne štete kao neblagovremen.

Uvaženje tužbe i poništenje osporenog akta sud je obrazložio razlozima da je isti nezakonit, jer je tuženi podržao stav prvostepenog organa da je zahtjev tužioca za naknadu nematerijalne štete nastale u periodu ratnih dejstava koji je tužilac podnio 15.05.2009. godine, neblagovremen, jer je navodno podnesen izvan roka propisanog odredbama Zakona o ostvarivanju prava na naknadu materijalne i nematerijalne štete nastale u periodu ratnih dejstava od 20. maja 1992. do 19. juna 1996. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 103/05, 1/09, 49/09 i 118/09 - u daljem tekstu: Zakon), iznoseći zaključak da taj stav organa nije zasnovan na pravilnoj primjeni materijalnog prava. Sud nije doveo u pitanje okolnost da je tužilac zahtjev podnio dana 15.05.2009. godine, dakle u vrijeme kada je članom 7. Zakona kao krajnji rok za podnošenje zahtjeva ove vrste bio 28.02.2007. godine, ali da o zahtjevu tužioca prvostepeni organ nije odlučio odmah, nego tek dana 09.02.2016. godine, u vrijeme kada su na snazi bile izmjene Zakona (član 7. konačno postao član 5.) vezane za ovaj rok, kojim je isti produžen do datuma 28.02.2010. godine, što znači da je taj novi rok relevantan za tužioca i konkretnu upravnu stvar, obzirom da je prvostepeni organ prilikom donošenja odluke dužan primijeniti propis koji je na snazi u vrijeme njegovog odlučivanja, a ne onaj koji je nesporno prestao da važi.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tuženi pobija njenu zakonitost zbog pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu iznosi da je sud u pobijanoj presudi zauzeo stav da je prvostepeni organ na rješavanje o zahtjevu tužioca bio dužan primijeniti propis koji je na snazi u vrijeme odlučivanja tog organa, konkretno relevantnu odredbu člana 5. Zakona, odnosno njene izmjene i dopune objavljene dana 31.12.2009. godine u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj 118/09 koje su stupile na snagu 08.01.2010. godine, što po stavu tuženog predstavlja pogrešno zaključivanje. Naime, tim propisom koji jeste na snazi u vrijeme odlučivanja prvostepenog organa, nije propisano da

se isti primjenjuje retroaktivno, dakle i na zahtjeve koji su podneseni u ranijem periodu (do dana 09.01.2010. godine), pri čemu ni Zakon o opštem upravnom postupku ne propisuje obavezu organa da prilikom rješavanja zahtjeva primjeni propis koji je na snazi u vrijeme odlučivanja. Takođe dodaje da bi da je prvostepeni organ o zahtjevu tužioca podnesenom dana 15.05.2009. godine, odlučio u roku propisanom odredbom člana 206. Zakon o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07 i 50/10 - u daljem tekstu: ZOUP), zahtjev tužioca svakako bio odbačen kao neblagovremen. Zbog navedenog smatra da je pobijana presuda nezakonita i predlaže da ovaj sud zahtjev uvaži i istu ukine, ili preinači na način da tužbu odbije kao neosnovanu.

Tužilac nije dao odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, kao i cjelokupne spise upravnog spora i predmetne upravne stvari, shodno odredbi člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Pravilno je pobijanom presudom uvažena tužba podnesena protiv osporenog akta od 05.12.2016. godne, uz iznošenje valjanih i argumentovanih razloga od strane nižestepenog suda koje tuženi nije doveo u sumnju navodima zahtjeva.

Nije sporno da je tužilac zahtjev za ostvarivanje prava na naknadu štete nastale u periodu ratnih dejstava podnio dana 15.05.2009. godine, u vrijeme kada je na snazi bila odredba Zakona (tada član 7.) koja je za podnošenje zahtjeva ove vrste nesporno propisivala kao krajnji rok datum 28.02.2007. godine. Takođe nije sporno da bi predmetni zahtjev tužioca mogao biti odbačen kao neblagovremen da je prvostepeni organ o istom odlučio u roku propisanom odredbom člana 206. ZOUP, kao što nije sporno ni to da prvostepeni organ nije postupao po predmetu sve do dana 09.02.2016. godine kada su na snazi izmjene relevantne odredbe Zakona (član 7. je konačno postao član 5.) kojim je za podnošenje ove vrste zahtjeva rok produžen do datuma 28.02.2010. godine.

Pravilnim tumačenjem ove relevantne odredbe člana 5. Zakona koja je u pravni sistem uvela novi rok za podnošenje ove vrste zahtjeva, odnosno faktički produženje ranije propisanog roka sa 28.02.2007. na 28.02.2010. godine, sasvim je jasno da je ona apsolutno primjenjiva na slučaj tužioca, jer sa otvaranjem novog roka za podnošenje zahtjeva ove vrste, svi ranije podneseni zahtjevi o kojima nije odlučeno, kakav je upravo slučaj tužioca, smatraju se blagovremenim i o njima se ima odlučiti u skladu sa pravilima propisanim odredbama Zakona.

Kako je sve ovo pravilno zaključio nižestepeni sud, proizilazi da pobijanom presudom nisu ostvareni razlozi nezakonitosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tuženog za njeno vanredno preispitivanje odbija kao neosnovan, shodno odredbi člana 40. stav 1. istog zakona.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otppravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić